

แผนงาน	แผนแม่บทระยะ 5 ปีที่แปด (1 ตุลาคม 2569 – 30 กันยายน 2574) อพ.สธ. – บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
ชื่อโครงการ	1) กิจกรรมการฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน 2) กิจกรรมการฝึกอบรมปฏิบัติการฐานทรัพยากรท้องถิ่น
ประเภทโครงการ	กรอบการสร้างความยั่งยืน กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (กิจกรรมที่ F3A8)
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	อพ.สธ. - บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรงริเริ่มงานพัฒนาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพตั้งแต่ปี 2503 เป็นต้นมา โดยมีพระราชดำริให้ดำเนินการรวบรวมรักษาพรรณพืชต่างๆ ที่หายากและกำลังจะหมดไป

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้ง “โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)” เพื่อสานต่อพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในความสำคัญของพันธุ์พืชต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย ผ่านกิจกรรมที่มีการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ตลอดจนจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชเพื่อการอนุรักษ์และบูรณาการร่วมกันทั่วประเทศ ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมทั่วประเทศร่วมสนองพระราชดำริ ส่งผลให้พื้นที่และกิจกรรมของโครงการขยายครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งมีแนวทางการดำเนินงานหลากหลายมากขึ้นโดยลำดับ และได้บรรลุผลก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยประจักษ์ชัดแล้ว

บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทชั้นนำของประเทศที่ดำเนินธุรกิจด้านการผลิตไฟฟ้าและพลังงาน โดยยึดมั่นแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในการสร้างมูลค่าต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล นับตั้งแต่ก่อตั้งบริษัทฯ เมื่อปี 2543 บริษัทฯ ให้ความสำคัญและสนับสนุนส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยมุ่งเน้นป่าชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานพันธมิตรผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่

- โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักษุมชน โดยน้อมนำพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร “ปลูกป่าในใจคน” และ “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวคิดหลักในการสนับสนุนส่งเสริมชุมชนในการบริหารจัดการป่าและใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยมีกรมป่าไม้ เป็นพันธมิตรร่วมในโครงการฯ ตั้งแต่ปี 2551 โครงการดังกล่าวมีกิจกรรมประกวดป่าชุมชนรางวัลคนรักษ์ป่า ป่ารักษุมชน เพื่อยกย่องเชิดชูชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการป่า ทั้งการดูแลรักษาป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนและชุมชนใช้ประโยชน์จากป่าอย่างพอประมาณ
- การเข้าร่วมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) ภาครัฐขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เพื่อคาร์บอนเครดิต โดยดำเนินการผ่านโครงการปลูกป่าและอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชุมชนร่วมกับกรมป่าไม้ การปลูกป่าชายเลนร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการสนับสนุนโครงการการจัดการคาร์บอนเครดิตในป่าเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการภายใต้แผนกลยุทธ์ความยั่งยืนและกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อตอบสนองเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี 2593

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ของประเทศให้สมบูรณ์ เป็นแหล่งน้ำ แหล่งอาหารที่หล่อเลี้ยงอาณาประชาราษฎร์ และเป็นแหล่งดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตราบจนถึงปัจจุบัน

บริษัทฯ จึงได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเข้าร่วมสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการ อพ.สธ. และนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ อันหาที่สุดมิได้ที่บริษัทฯ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เข้าร่วมสนองพระราชดำริ “โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สสนองพระราชดำริโดย บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)” ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 เป็นต้นมา

ปัจจุบัน การดำเนินโครงการ อพ.สธ. เข้าสู่แผนแม่บทโครงการระยะ 5 ปีที่แปด (1 ตุลาคม 2569 – 30 กันยายน 2574) โดยมีกรอบแนวคิดทิศทางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศไม่เฉพาะทรัพยากรพันธุกรรมพืชอย่างเดียว แต่หมายถึงทรัพยากร 3 ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา และมีแนวทางการดำเนินงานโดยสรุป ประกอบด้วย 3 กรอบการดำเนินงาน 8 กิจกรรม ดังนี้

- กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร :
1. กิจกรรมปกป้องทรัพยากร
 2. กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร
 3. กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

- กรอบการใช้ประโยชน์ : 4. กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร
5. กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร
6. กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร
- กรอบการรังจาดำเนินการ : 7. กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร
8. กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้เข้าร่วมในกรอบการรังจาดำเนินการ กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยดำเนินงานกิจกรรมฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และกิจกรรมฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อร่วมสืบสานพระราชปณิธานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้
2. เพื่อร่วมสนองพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการจัดการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศและท้องถิ่น
3. เพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานของโครงการ อพ.สธ. เห็นความสำคัญและประโยชน์ของพันธุ์กรรมพืชและเกิดความห่วงใย ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ รู้จักการนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลตามระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. โดยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนและขยายผลการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรของหน่วยงานนั้นๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นแบบแผน
2. กลุ่มเป้าหมายสามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ เพื่อขยายผลและสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไปยังภาคส่วนต่างๆ และสังคมในวงกว้าง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

สถานที่ดำเนินการ

ณ ศูนย์ฝึกอบรมของ อพ.สธ. ตามที่คณะกรรมการของ อพ.สธ. กำหนด

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. การฝึกอบรมปฏิบัติการเป็นกิจกรรมภายใต้กรอบการสร้างความจิตสำนึก ตามแผนแม่บท อพ.สธ.ระยะ 5 ปีที่แปด (1 ตุลาคม 2569 – 30 กันยายน 2574) ซึ่งบริษัทฯ จะดำเนินการร่วมกับโครงการ อพ.สธ. ส่วนกลาง และศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. หรือศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการการอบรม การประเมินผลการอบรม และการจัดทำรายงานผล กิจกรรมการอบรม ประกอบด้วย
 - 1.1 การฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จัดอบรมปีละ 1 รุ่น จำนวน 80-100 คนต่อรุ่น
 - 1.2 การฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. จัดอบรมปีละ 2 รุ่น (งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น และ ระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ.) จำนวน 80-100 คนต่อรุ่น
2. งานประชุมวิชาการและนิทรรศการ บริษัทฯ ร่วมจัดแสดงข้อมูลการดำเนินงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของบริษัทฯ ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริทุกหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินงาน

1 ตุลาคม 2569 – 30 กันยายน 2574

กลุ่มเป้าหมาย

1. การฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีกลุ่มเป้าหมายเป็น
 - ครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องและดำเนินงาน อพ.สธ.
 - บุคลากรในสังกัดกลุ่มสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ.
2. การฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. (งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น และ ระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ.) กำหนดกลุ่มเป้าหมายครอบคลุม
 - คณาจารย์ เกี่ยวข้องและดำเนินงาน อพ.สธ.
 - บุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

งบประมาณ

1. บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) รับผิดชอบงบประมาณจำนวน 900,000 บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) ต่อปี แบ่งเป็นการอบรมจำนวน 3 ครั้งๆ ละ 300,000 บาท ครอบคลุมค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร เครื่องดื่ม ค่าเอกสารและอุปกรณ์การอบรม
2. บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) รับผิดชอบงบประมาณสำหรับการจัดนิทรรศการในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. ตามวัน-เวลา ที่ อพ.สธ. กำหนดไว้ ครั้งละ 85,000 บาท

แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	กิจกรรมการฝึกอบรม		การประชุมวิชาการและ นิทรรศการ ทรัพยากรไทย	การประชาสัมพันธ์งาน สนองพระราชดำริ อพ.สธ.
	การปฏิบัติการงานสวน พฤกษศาสตร์โรงเรียน	การปฏิบัติการงานฐาน ทรัพยากรท้องถิ่น		
2570	จำนวน 1 ครั้ง สถานที่ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 2 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 1 ครั้ง ในงานประชุมวิชาการและ นิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม และการดำเนินงาน อพ.สธ. ผ่านทางเว็บไซต์บริษัทฯ และ จัด ทำ เวิร์บ เพ จ อพ.สธ. - บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2571	จำนวน 1 ครั้ง สถานที่ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 2 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	-	
2572	จำนวน 1 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 2 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 1 ครั้ง ในงานประชุมวิชาการและ นิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์ ณ มหาวิทยาลัยพะเยา	ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม และการดำเนินงาน อพ.สธ. ผ่านทางเว็บไซต์บริษัทฯ และ จัด ทำ เวิร์บ เพ จ อพ.สธ. - บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2573	จำนวน 1 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 2 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	-	
2574	จำนวน 1 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 2 ครั้ง สถานที่ ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	จำนวน 1 ครั้ง ตามที่ อพ.สธ. กำหนด	

การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. จัดทำรายงานหลังจบกิจกรรม โดยมีผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าอบรมพร้อมทั้ง
ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อภาพรวมของกิจกรรม เพื่อพิจารณาประเด็นสำหรับการ
พัฒนาปรับปรุง
2. จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.และบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เพื่อรายงาน
ผลการดำเนินงานประจำปี รับทราบแนวทางการดำเนินงานของ อพ.สธ. และหารือเกี่ยวกับ
แผนปฏิบัติงานของบริษัทฯ ในปีถัดไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สร้างความตระหนักรู้ ร่วมสืบสาน และสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
เนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เพื่อส่งเสริม การจัดการ การอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากร
ของประเทศและท้องถิ่นสู่ความยั่งยืน

2. ผู้เข้าอบรม ประกอบด้วย คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ครู และเจ้าหน้าที่ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมากขึ้น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาแผนงาน สร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปขยายผลต่อไป
3. ผู้เข้าอบรม ประกอบด้วย คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ครู และเจ้าหน้าที่ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น และแนวทางการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาแผนงาน สร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปขยายผลสู่ผู้เรียนและผู้ปฏิบัติในองค์กรต่อไป